

Handläggare
Linda Wikman
Telefon: 08-50836222**Till**
Äldrenämnden 23 september**Remiss - Våld i nära relationer - folkhälsofråga
(SOU 2014:49)***Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 001-1003/2014***Förvaltningens förslag till beslut**

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Eva Frunk Lind
Förvaltningschef

AnnMarie Ståhl
Avdelningschef

Bakgrund

Regeringen beslutade 2012 att tillsätta en nationell samordnare med uppdrag att motverka våld i nära relationer.

Ärendet

Betänkandet innehåller förslag om lagändringar och uppdrag till regeringen samt råd och uppmaningar riktade till beslutsfattare i andra verksamheter i samhället. Den nationella samordnaren har tagit fram en särskild vägledning för den som vill få stöd i hur ett fortsatt utvecklingsarbete med andra myndigheter kan gå till.

Våld i nära relationer är i en folkhälsofråga och personer som utsatts för våld lider i hög grad av psykisk och fysisk ohälsa. Betänkandet lyfter vikten av ett väl fungerande förebyggande arbete och att samhället reagerar snabbt när det finns tecken på att våld förekommer. Vikten av att uppmärksamma våldsutövaren poängteras också. Det finns olika typer av våldsutövare med skilda behov av stöd för att kunna sluta med våldet.

I betänkandet står också att det är nödvändigt med en ändring i socialtjänstlagen för att förtydliga kommunernas ansvar för insatsen skyddat boende.

Nationella samordnaren föreslår ett nytt stycke i 5 kap. 11 § socialtjänstlagen som reglerar att kommunen vid behov ska erbjuda insatsen skyddat boende till våldsutsatta. En bestämmelse om vad som närmare avses med skyddat boende ska finnas i socialtjänstförordningen. Genom en reglering skulle de skyddssökande och verksamhetsområdets organisationer få klarhet i vad som avses med insatsen skyddat boende. Därigenom följer också att kommunernas ansvar för avtal eller överenskommelser med skyddade boenden blir tydligare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 18 september.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen välkomnar de förslag som framförs i betänkande. Att det ska vara enkelt för den våldsutsatta att få hjälp och stöd är något som tydligt framförs i betänkandet liksom att ytterligare fokus behövs på våldsutövaren. Att erbjuda stöd även för våldsutövaren är viktigt för att våldet ska upphöra och inte byta mottagare av våldet i de fall där den våldsutsatta lämnar relationen. Det är vanligt att våldet fortsätter även i nästa relation både för våldsutövare och våldsutsatta vilket kräver ett långsiktigt arbete för att kunna motverkas. Som tydligt beskrivs i betänkandet är samarbetet mellan olika parter oerhört viktigt för att ett fungerande stöd ska kunna utformas.

Äldre personer är en särskilt utsatt grupp på grund av de med stigande ålder ofta får fysiska och/eller kognitiva svårigheter. Detta innebär att äldre våldsutsatta personer, men också äldre våldsutövare kräver särskilda insatser och en särskild kompetens hos personalen. Inte minst behövs skyddade boenden som kan ta emot personer som har behov av stöd för att klara sin dagliga livsföring, exempelvis genom att kommunen tillhandahåller särskilda platser på befintliga vård- och omsorgsboenden.

Problemet på befintliga skyddade boenden är ofta att det saknas personal för att ge den dagliga hjälpen men också att de kan vara belägna så att en person som behöver rullstol eller går med rollator inte kan ta sig in. Det saknas också hjälpmedel såsom lyftar och andra tekniska hjälpmedel som behövs i omvårdnadsarbete. Den personal som finns att tillgå saknar kompetens för att hantera den problematik som åldrandet kan medföra, ex demens och olika fysiska svårigheter.

Kravet att ta hand om våldsutsatta personer som är i behov av stöd i den dagliga livsföringen bör vara ett kommunalt åtagande med frivilligorganisationernas verksamheter som komplement. Det förebyggande arbetet som nämns i betänkandet är en central del av arbetet med att motverka våld. Exempelvis är det viktigt att alltid fråga båda parterna om de vill fortsätta att bo tillsammans när det gäller parboende på vård- och omsorgsboende som nu är en lagstadgad rättighet. Det är också viktigt att äldreomsorgen försöker undvika slutna system som när en make/maka tar hand om sin anhörige i hemmet. Även om makarna inte önskar insatser från kommunen är det viktigt att fortsätta hålla kontakten, erbjuda stöd och hjälp och förmedla kontakt med anhörigkonsulenten.

Äldreförvaltningen anser att ett skyddat boende för personer i behov av stöd i sitt dagliga liv är något som behövs i staden. Idag är det svårt för personer som behöver hjälp med personlig omvårdnad att få komma till någon form av skyddat boende. De förändringar som förslås i Socialtjänstlagens femte kapitel kräver att staden ser över utbudet av platser på skyddade boenden.

Äldreförvaltningen ställer sig bakom de förslag till lagändringar och förslag, råd och uppmaningar som framförs i betänkandet.